

Tori vallas, Pulli külas, Nasa kinnistu
detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise
hindamise (KSH) eelhinnang

Koostaja: **Tori Vallavalitsus**

Konsultant: OÜ Linnak
Karri Tiigisoon
Reg nr 12913059
Tel +372 52 75 815
karri@linnak.ee

Aprill 2019

SISUKORD

1.	EELHINNANGU KOOSTAMISE VAJALIKKUS	3
2.	MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS	3
3.	KAVANDATAVA TEGEVUSE LÜHIKIRJELDUS	5
4.	SEOTUS TEISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA	7
4.1.	Strateegilise planeerimisdokumendi asjakohasus ja olulisus keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse	9
5.	TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV MÕJU	10
5.1.	Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid ..	10
5.2.	Eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale	12
6.	MEETMED KESKKONNAMÕJU VÄHENDAMISEKS	12
7.	KOKKUVÕTE	12

1. EELHINNANGU KOOSTAMISE VAJALIKKUS

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnujuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lõike 2 punktide 3 ja 4 kohaselt tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) algatamise vajadust kaaluda ja anda selle kohta eelhindang kui:

- koostatakse detailplaneering, millega kavandatakse KeHJS seaduse § 6 lg 2 p 22-ga seotud tegevust (mõni muu tegevus, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju).
- Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹ määruse § 13 p 2 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda keskkonnamõju hindamise ja keskkonnujuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõikes 1 ning käesolevas määruses nimetatata juhul ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, bussi- ja autoparkide, elurajooni, staadioni, haigla, ülikooli, vangla, kaubanduskeskuse ning muude samalaadsete projektide arendamise puhul. Samuti tuleb eelhindang koostada § 15 lg 1 alusel muudel juhtudel kui selleks on eelpool nimetatud määruses nimetatata tegevus, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju;

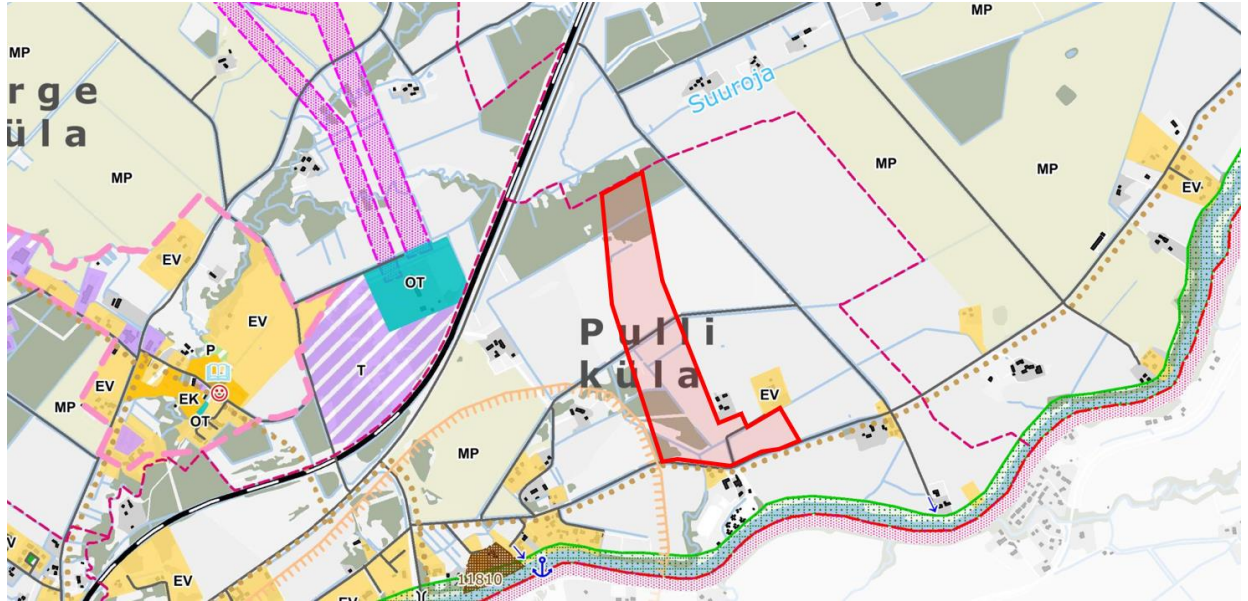
Vastavalt KeHJS §2² on keskkonnamõju oluline kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

2. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS

Asukoht. Planeeritav ala hõlmab Nasa (30,02 ha) kinnistut (73001:007:0070), mis asub Tori vallas Pulli külas Tori-Rütavere teest põhja poole jääval alal. Juurdepääs kinnistutele on võimalik Tori-Rütavere ja Uuenassa teelt.

Joonis 1 Nasa kinnistu asukoht

Joonis 2 Nasa kinnistu asukoht kehtiva Sauga valla üldplaneeringu maakasutuse kaardil

Maa- ja veekasutus. Nasa kinnistu ei ole hoonestatud. Nasa kinnistu on valdavalt olemasolev/endine nii kasutuses kui ka osaliselt võsastunud põllumaa ja metsamaa.

Joonis 3 Vaade Nasa kinnistule Tori-Rütavere teelt

Kehtiva Sauga valla üldplaneeringu kohaselt (kehtestatud Sauga Vallavolikogu 5. detsembri 2016 otsusega nr 97) ei ole alale perspektiivset juhtfunktsiooni määratud. Üldplaneeringu kaardil on ala tähistatud põllumaa ja osaliselt metsana.

Nasa katastriüksuse sihtotstarve on **maatulundusmaa 100%**.

Hoonestus. Ehitisregistri (www.ehr.ee) andmetel ei ole Nasa kinnistu hoonestatud.

Heited (müra, vibratsioon, õhusaaste, tahked jäätmed, nõrgvesi)

Käsitleva ala peamiseks müra, vibratsiooni ja õhusaaste allikaks on Tori-Rütavere tee (19285) liiklus.

Looduskaitse ja –keskkond

Piirkonnas ei ole looduskaitselisi objekte.

Piirkonna looduskeskkonna moodustab peamiselt põllumaa, võsa ja olemasolev mets.

Piirangud

- Maaparandussüsteemi maa-ala (6112350010090001 PULLI),
- Ranna ja kalda piiranguvöönd 50 m,
- Ehituskeeluvöönd 25 m,
- Veekaitsevöönd 10 m,
- Tori-Rütavere tee teekaitsevöönd 30 m.

Joonis 4 Piirangualad

3. KAVANDATAVA TEGEVUSE LÜHIKIRJELDUS

Nasa kinnistu detailplaneeringu eesmärgiks on Nasa kinnistule siselasketiiru kavandamine.

Detailplaneeringuga tehakse ettepanek Sauga valla üldplaneeringu muutmiseks. Vajalik on maakasutuse juhtfunktsiooni muutmine. Täpne lahendus töötatakse välja detailplaneeringu koostamise käigus.

Nasa kinnistule kavandatav lasketiir teenib samasid eesmarke, mis teised sarnased objektid. Üldiselt ja lihtsustatult, Pärnumaa konteksti arvestades, on selleks eesmärgiks Pärnumaa laskesportlaste, jahimeeste ja laskehuviliste, kui ka kaitse- ja julgeoleku asutuste (politsei, EMTA, KAPO, KL, KV jm) ametnike laskeväljaõppe parandamine ja laskespordivõistluste korraldamine.

Seni puudub Pärnumaal ohutusnõuetele ja rahvusvahelistele standarditele vastav kinnine lasketiir.

Joonis 5 Lasketiiru hooneplaanitav asukoht

Lasketiiru rajamisel on vajalikud läbi viia järgmised tegevused:

1. Ca 5000 m²alale osaliselt kahekorruselise hoone ehitamine viies etapis.
2. Liiklusteede ja parkla rajamine.
3. Tehnovõrkude rajamine.
4. Ohutust tagava taristu rajamine.

Esimene etapp

Esimeses etapis on planeeritud ehitada esimese korruse 40x20m lasketiir ning administratiivruumid. Lasketiir, kus on võimalik lasta kõikides suundades - 360 kraadi. Lasketiiru sisenedes ja väljumisel on ohutusala, kus toimub relvade kontrollimine ja vajadusel hooldamine.

I korruse administratiivruumid: valveruum, relva kauplus koos relvahoidlaga, lasketiiru relvahoidla koos relvahoidlusruumiga, naiste ja meeste toalett ning pesemisruumid, tehniline ruum.

Teine etapp

Teises etapis on planeeritud ehitada I etapis valminud hoonele II korrus - lasketiir ja administratiivruumid (vt Lisa 5). Lasketiir ühendatakse trepi kaudu esimese korruse lasketiiruga. Administratiivruumide osas ehitatakse teisele korrusele seminaride ja loengute ruumid, puhkeruum ja personali ning kohtunike tööruumid.

Kolmas etapp

Kolmandas etapis on planeeritud ehitada 50 m lasketiir. Laskeharjutusi saab läbi viia ainult ühes suunas. Planeeritud liikuvad märklehed. Lasketiiru sissepääs ühildatakse I etapis valminud hoonega.

Neljas etapp

Neljandas etapis on planeeritud ehitada kaks 25 m lasketiiru, kus saab laskeharjutusi läbi viia kolmes suunas – 180 kraadi. Lasketiirudesse sissepääs ühildatakse I etapis valminud hoonega.

Viies etapp

Viiendas etapis on planeeritud välja ehitada 100 m lasketiir. Lasketiiru sissepääs ühildatakse I ja II etapis valminud hoonetega.

Juurdepääsu on võimalik lahendada Tori-Rütavere kõrvalmaanteelt algava Siku tee kaudu (paikneb Nasa kinnistul). Selleks tuleb ca 400 m tee pikendus teha kinnistu keskosasse (Posti ja Nasa kinnistu piiri mööda). Sissesõidutee kavandatakse kahesuunaline ning kruusakattega.

Juurdepääsuks on võimalik kasutada ka Uuenassa teed, vältimaks Pulli küla elamupiirkonda. Parkimine on ette nähtud lasketiiru lõunaossa. Parkimisvõimaluse loomine kuni 5-le 8 tonnise teljekoormusega veoautole ja kuni 30-le sõiduautole.

Parkla täpne lahendus, sh kate antakse projekteerimise käigus.

4. SEOTUS TEISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA

Pärnu maakonna planeering¹ näeb maakondlikud ruumilise planeerimise põhimõtted. Siinkohal on toodud olulisemad tingimused, millel võib olla puutumus antud planeeringuga.

Läbimurdesuunad Pärnumaa visiooni 2030+ saavutamiseks

Pärnumaa on jätkusuutlik ja aastaringselt köitev turismi sihtkoht, mis toimib tõmbekeskusena Läänemere piirkonnas ning toetub järgmistele väärtustele: tervistav, puhas ja terviklik elu, loovus ja loomine, sidusus kohaliku elanikuga (lk 15).

Ruumilise arengu põhimõtted: Asustuse arengu suunamisel on aluseks tugev keskusasulate võrgustik (p 1.3. Ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused lk 16).

Tingimused üldplaneeringute koostamiseks ja maaliste piirkondade arendamiseks (p 2.5.2. Maalised piirkonnad lk 39):

- maaliste piirkondade arendamise eeldused ja võimalused täpsustada üldplaneeringuga;
- eelistada uute arendustegevuste koondamine olemasolevatesse keskustesse, tagamaks sellega juba toimivate keskuste jätkusuutlikkust ja täiendavat arengut, sh teenuste ja töökohtade olemasolu;
- uue hoonestuse kavandamisel järgida väljakujunenud asustus- ja hoonestusstruktuuri;
- säilitada olemasolevat looduskeskkonda, väärtuslikke maastikke ja väärtuslikke põllumajandusmaid;
- planeeringute koostamisel rakendada hajaasustusele tüüpilisi lahendusi. Selleks võib üldplaneeringutes määrata hoonestatavate kruntide suuruse, hoonegruppidesse kavandatavate hoonete lubatud maksimaalne arv, hoonegruppide lubatud vahekaugused, mahud jne;
- vältida ehitustegevust liigniisketel aladel;
- maalises piirkonnas vältida linnalise asustuse kavandamist, va põhjendatud juhul ettevõtlusalasid;

¹ <https://www.maavalitsus.ee/142>

- üleujutusalaadele (meri ja jõed) asustuse kavandamisel teadvustada üleujutusohu ja võtta kasutusele meetmed kahjude ennetamiseks, et vältida kahju varale, inimese tervisele ja keskkonnale.

Olgugi, et planeeritavale maa-alale ei jää väärtuslikke maastikke, on siiski mõistlik arvestada mõningaid punkte, mis on vajalikud maastiku väärtuse hoidmiseks.

Tingimused väärtuslike maastike omapära säilitamiseks (lk 44):

maa sihtotstarbe muutmisel arvestada, et säiliks maastikumuster;

- hoonete ehitamisel või ümberehitamisel säilitada ja sobitada maastikule omaseid hooneid ja elemente;
- uute ehitusalade ja joonehitiste rajamisel säilitada olemasolevad väärtused ja sobitada uued elemendid kooskõlas olemasolevatega;
- maastikele parema juurdepääsetavuse tagamiseks kavandada meetmed üldplaneeringuga;
- maastikuökoloogilisest printsibist lähtuvalt säilitada looduslikud kooslused saarekestena kultuurmaastikes. Kui looduslikke kooslusi on paiguti napilt, täiendada neid maastikke uue haljastusega ja metsatukkadega.

Sauga valla üldplaneering²

Sauga valla üldplaneeringu kohaselt ei ole alale olemasolevat/perspektiivset maakasutuse juhtfunktsiooni määratud. Aluskaardil on ala tähistatud peamiselt põllumaana vähemal määral jääb ala põhjaossa ka mets. Alale ei jää rohevõrgustiku komponente ega ka (miljöö-)väärtuslikku maastikku.

Sauga valla üldplaneering näeb ette tingimused põllumajandusliku maa arendamiseks.

3.4.9. Põllumajandusmaa-ala (MP) (lk 65)

Põllumajandusmaa-ala on põllumajandusliku tootmises so maaviljeluse, karjakasvatuse ja nende arendustegevusega seotud maa.

Üldplaneeringu joonisele **Põhijoonis** on kantud aktiivses otstarbekohases kasutuses olevad põllumajandusmaad Sauga vallas.

Üldised kasutamise- ja ehitustingimused põllumajandusmaa-alal:

- Maa-ala juhtotstarve on põllumajandusmaa.
- Võtta kasutusse kasutusest väljalangenud väärtuslikud põllumaad.
- Põllumajandusmaal on lubatud põllumajandusega seotud ning selle otstarbeks vajalike ehitiste rajamine.
- Põllumajandusmaal on eluaseme rajamine lubatud hajaasustuse põhimõttel.
- Järgida häid põllumajandustavasid (üldtunnustatud tootmisvõtted ja –viisid), et ei tekiks ohtu keskkonnale.
- Kõikidel loomapidamishoonetel, kus peetakse üle 10 loomühiku loomi (nitraaditundlikul alal üle 5 loomühiku), peab olema lähtuvalt sõnnikuliigist nõuetekohane sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla.
- Sügavallapanuga lautades ei ole vaja sõnnikuhoidlat, kui laut mahutab ühe aasta koguse ja lauda sõnnikuga kokkupuutuvad konstruktsioonid vastavad sõnnikuhoidlatele esitatavatele nõuetele.

² <https://www.torivald.ee/uldplaneering>

4.1. Strateegilise planeerimisdokumendi asjakohasus ja olulisus keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse

Maakonnaplaneeringuga ei ole antud piirkonda seatud olulisi piiranguid. Kehtiva maakonnaplaneeringu eesmärgiks olemasolevate maastiku- ja looduskoosluste säilitamine. Maakonnaplaneering näeb üldise tingimusena ette ka, et eelkõige tuleks tihendada linnalisi asulaid.

Kehtiv Sauga valla üldplaneering (kehtestatud Sauga Vallavolikogu 5. detsembri 2016 otsusega nr 97) näeb alale ette põllumajandusmaa.

Alale lasketiiru ehitamiseks ei ole näha otseseid üldplaneeringu poolseid takistusi. See suurendab piirkonna turismipotentsiaali ja lisab teenuseid.

3.4.12. Eritingimusi vajava spordirajatise maa-ala (PE) (lk 66)

Eritingimusi vajava spordirajatise maa-ala on inimese tervisele võimalikku otsest või kaudset ohtu avaldava rajatise, nagu motodroomi, motoringraja, lasketiiru jms rajatise ja seda teenindava hoone maa-ala.

Üldised kasutamis- ja ehitustingimused eritingimusi vajava spordirajatise maa-alal:

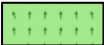
- Eritingimusi vajava spordirajatise paiknemine täpsustada detailplaneeringuga ning näha ette meetmed kahjulike mõjude (sh müra) leevendamiseks.
- Keskkonnamõju eelhindangu põhjal otsustab kohalik omavalitsus keskkonnamõju hindamise läbi viimise vajalikkuse ja täpsusastme.
- Keskkonnamõju eelhindangu raames tuleb pöörata tähelepanu kumulatiivsetele mõjudele, arvestades koosmõju olemasolevate saasteallikatega.

Kuna lasketiir hakkab paiknema lagedal väljal ja eesmärk on piirkonda tuua juurde täiendavat avalikku teenust, siis on lisaks vajalik pöörata tähelepanu arendatavale keskkonnale, sest hoone hakkab oma suuruse tõttu paistma suhteliselt kaugele, mis tähendab, et lisaks hoone välimusele tuleb terviklikult lahendada ka hoone ümbrus (parkimine, haljastus, välialad jms).

Lähtuvalt eelpooltoodust, tuleb täiendavalt hinnata ka ülemäärase müra levimist ja selle takistamise võimalusi.

5. TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV MÕJU

5.1. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid

Valdkond	Mõju
Lihkeohtlikkus ja geoloogia	Kinnistu ei asu lihkeohtlikus piirkonnas. - nõlvakalded 5-10%
Pinnas	Vähene negatiivne mõju seoses ehitustegevusega. Ehitustegevusega kaasnevad Nasa kinnistul ühekordsed pinnasetööd.
Müra	Kavandatav hoonestus hakkab paiknema Uuenassa tee läheduses, mis on kasutatav peamiselt vaid kohalikuks liikluseks. Lasketiiru täielikult valmimisel on hinnanguline liikluskoormus maksimaalselt 10 sõiduautoot päevas. Suuremate laskespordivõistluste (2 kuni 4 korda aastas) korral võib olla liikluskoormus 30 sõidukit korraga ning 2-3 suuremad veoautod. Seoses arendusega kasvab teataval määral liikluse hulk, kuid see ei too kaasa endaga olulist negatiivset mõju. <u>Kavandatakse siselasketiiru, mille puhul tuleb Pärast ehitustöid ning enne tegevusloa taotlemist läbi viia tulirelvade kasutamisest põhjustatud müra uurimised ning hinnata müra taset lähikümbruse elamualdael.</u> Täielikult valminud lasketiiru maksimaalne kasutuskordade arv on ca 200 päeva aastas. Valdavalt toimub lasketiiru kasutus nädala sees, kuid laskevõistlusi korraldatakse nädalavahetustel. Lasketiiru

	kasutamine on lubatud peale kella 7:00 ja mitte hiljem kui kell 23:00. Lasketiiru kasutamine on keelatud riiklikel pühadel. Erandjuhud tuleb täiendavalt kooskõlastada omaavalitsusega. Käesolevas kavandatavas lasketiirus on lubatud kasutada ainult käsituliirelvi: püstolid ja revolvriv kalibri piiranguta; püstolkuulipildujad, automaadid ja vintpüssid kaliibriga kuni 7,62 mm; siledaraudsed relvad (jahi- ja sportrelvad). • Rahvusvaheliste laskevõistluste korraldamine 1-2 korda aastas. • Eesti siseste laskevõistluste korraldamine 2-6 korda aastas • Maakondlike laskevõistluste korraldamine 2 korda aastas
Vibratsioon	Mõju puudub. Alal ei ole olulisi vibratsiooniallikaid. Samuti ei lähtu vibratsiooni ka arendustegevusest.
Välisõhu kvaliteet	Mõju puudub või ei ole oluline. Tegemist on loodusliku keskkonnaga ning kavandatavate hoonete lisandumine ei mõjuta planeeritava mahu juures märkimisväärselt välisõhu kvaliteeti.
Jäätmed	Mõju puudub või ei ole oluline. Jäätmed kogutakse prügikonteinerisse ja transporditakse jäätmete kogumiskohta.
Kultuuripärand	Mõju puudub. Planeeritava ala lähedusse ei jää kultuuriväärtuslikke objekte.
Looduskaitse	Piirkonnas ei ole looduskaitsealuseid objekte ja piirkondi.
Maastikuilme	Maastikuilme muutub. Olemasolev põllumajandusmaastik hoonestatakse. Samas on piirkonnas hajaasustus, millesse kavandatav hoone põhimõtteliselt sobitub.
Insolatsioon	Mõju puudub.
Õnnetuste esinemine	Olulisem potentsiaalne võimalik õnnetus seosest planeeritava arendustegevusega on tulekahju. Tuleõnnetusohu minimeerimine toimub hoone projekteerimise faasis asjakohaste tuleohutusmeetmete projekteerimise ja rakendamise teel. Planeeritud lahendusena on tuleohutuse ette nähtud tehiseveekogust, mis plaanitud rajada vastavalt standarditele. Täpne asukoht selgub projekteerimisel. Kuna tegemist on lasketiiruga, siis tuleb rakendada ka täiendavaid spetsiifilisi ohutusmeetmeid nii tule- kui ka relvaohutuse tagamiseks.
Liiklus	Kuna tegemist on väikesemahulise objektiga, siis kavandatav funktsioon mõjutab piirkonna liikluskoormust, kuid mitte sellisel määral, et see võiks põhjustada liiklusprobleeme. Juurdepääs on võimalik nii Tori-Rütavere kõrvalmaanteelt kui ka Uuenassa teelt. Viimase puhul on võimalik mööda sõita Pulli küla elamupiirkonnast.
Teenused	Seoses lasketiiru ehitamisega suureneb piirkonna teenuste hulk.
Üleujutusala	Mõju puudub. Hoonestatav ala ei asu üleujutusohuga piirkonnas.
Sademevesi	Kavandatav arendustegevus ei mõjuta märkimisväärselt sademevee kogunemist ja käitumist piirkonnas. Sademeveed on võimalik hajutada pinnasesse või juhtida kavandatavasse tehiseveekogusse (tuleohutuse veevõtukoht).
Mõju suurus ja ruumiline ulatus	Hetkel on tegemist tühja põllumaaga, mistõttu on kavandatava lasketiiru visuaalne ruumiline ulatus suur. Kavandatav hoone on

	võrreldes piirkonna hoonestusega (lähim hoonestus kavandatava hoone asukohast ca 250 m kaugusel). Sõltuvalt arhitektuursest lahendusest on mõju eeldatavalt pigem positiivne, kuna suureneb teenuste ja turismipotentsiaal. Samas väheneb kasutuses oleva põllumaa hulk.
Mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju	Nasa kinnistu hoonestamisest tulenev ruumiline mõju on kestav ja pöördumatu. Ehitustegevusega seotud mõju Nasa kinnistul on lühiajaline. Mõju ulatus on lokaalselt suhteliselt suur, sest suure mahuga hoone on erinev piirkonna hoonestusest ning paistab suhteliselt kaugele. Lisanduvad teenused, funktsioonid ja liiklus, mida piirkonnas varem ei olnud. Väheneb põllumaa hulk.

5.2. Eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Arendatav ala ei puutu Natura 2000 võrgustiku alasse.

6. MEETMED KESKKONNAMÕJU VÄHENDAMISEKS

Koostatavas detailplaneeringus on vajalik kaaluda suure hoone sobivust maastikku eelkõige (kasutatavad materjalid ja olulisemad arhitektuursed tingimused).

7. KOKKUVÕTE

Vastavalt KeHJS §2² on keskkonnamõju oluline **kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.**

Nasa kinnistu ja selle ümbrus on Tori-Rütavere ja Uuenasa tee vahelisel alal (ja ka sellest põhja pool) valdavalt põllumaa. Suhteliselt suure hoone kavandamine sinna muudab lokaalset maastikupilti, mistõttu on otstarbekas sada arhitektuursed tingimused nii, et oleks välistatud piirkonda sobimatud lahendused (nt plekist viihall).

Kuna tegemist on siselasketiiruga, siis ei põhjusta see tõenäoliselt ka piirkonnas ülemäärast mürakoormust, kui on rakendatud piisavalt meetmeid müra leviku takistamiseks läbi hoone välispiirete. Enne kasutusloa väljastamist on kavas teha mõõtmised, et hinnata täiendavalt müra levimist väliskeskkonda.

Hoone kavandamine suurendab piirkonna turismi- ja külastuspotentsiaali, mis on kooskõlas Pärnu maakonnaplaneeringuga

Nasa kinnistule lasketiiru kavandamine ei avalda piirkonnale olulist negatiivset mõju, kui eelpool mainitud riske piisavalt arvestatakse.

Lähtuvalt eelnevast ei ole vajadust alata Tori vallas Nasa kinnistu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise menetlust.